ILAVSKÝ MESAČNÍK 3

Kultúrno-spoločenské noviny obyvateľov mesta Ilava | Ročník XV. | marec 2009 | Cena: 0,20 € (6 Sk)

28. marec – Deň učiteľov

Mnohé malé dievčatká túžia byť princeznami, baletkami, vílami, alebo učiteľkami. Bolo by skutočne pekné, keby povolanie učiteľky a učiteľa patrilo do rozprávkovej kategórie. Statoční rytieri a krásne amazonky by každodenne porážali zlú dračicu Nevedomosť. Kráľ by im dal pol kráľovstva a všetci by žili šťastne kým by nepomreli.... Tu rozprávka končí.

Ale toto povolanie je naozaj tvrdý boj. Učiteľ bojuje s Nevedomosťou, no tá má silných spojencov – deti. No a niektorí žiaci narábajú ťažkými zbraňami, ako napríklad nezáujem, nevďak, drzosť. Napriek tomu sa nájde veľa odvážnych ľudí, ktorí to stále skúšajú a často úspešne. Spôsoby boja sú rôzne. Niektorí skúšajú autoritatívnosť a prísnosť, iní priateľský prístup, kreativitu, nadšenie, zábavnosť. Sú aj horší stratégovia. Tí volia nudnosť, nezáujem, či znechutenie z dlhoročnej praxe.

Pomyselná kytica vďaky všetkým učiteľom z autorskej dielne učiteľky a výtvarníčky Boženy Slávikovej

Dobrí učitelia sa však nedajú odradiť, lebo vedia, že je potrebné deti vychovávať ak chceme, aby sa z nich stali ľudia v správnom slova zmysle. Už učiteľ učiteľov Ján Ámos Komenský sa riadil mottom: „Človek sa môže stať človekom len pomocou výchovy - nie je ničím, iba tým, čím ho robí výchova“. Keď chceme mať teda z detí ľudí, musíme bojovať a vychovávať.

Každý takýto bojovník si však zaslúži, aby sme mu poďakovali za vynaložené úsilia, aspoň na Deň učiteľov. V dávnych dobách patrilo učiteľovi hneď po kňazovi najváženejšie miesto v spoločnosti. Vedelo sa, že prenášanie poznatkov z generácie na generáciu je základom prežitia a vždy vedie k pokroku. Bohužiaľ, táto vďačnosť sa vytratila spolu s mamutmi... Ako často bedákal rímsky klasik Lívius: „Nebolo by na škodu obnoviť niektoré správne staré zvyky“.

-DI-

V tomto čísle...

- Profil ZUŠ Ilava – 55. výročie vzniku...
- Sociálna pomoc pre Ťažko zdravotne postihnutých...
- Vyberáme z Mestského zastupiteľstva...

V meste bude stáť nákupné centrum LIDL

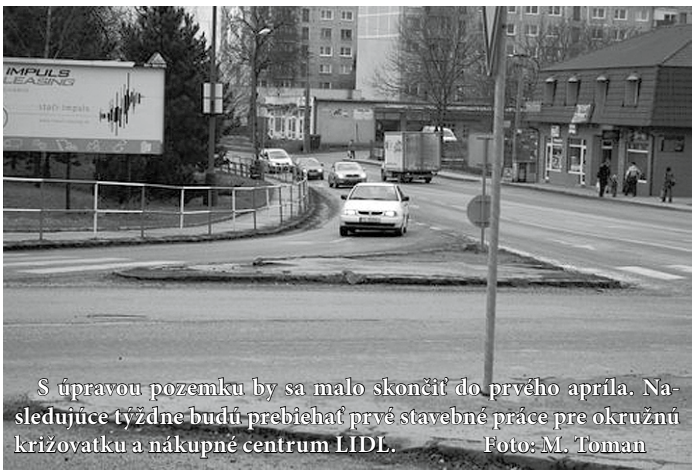
(Zo zápisnice zasadnutia mestského zastupiteľstva)

Pán Hlinka, vedúci expanznej kancelárie spoločnosti Lidl, ktorý bol na MZ prítomný, navrhol, že Lidl poskytne na výstavbu 5 ramennej okružnej križovatky 10 mil. Sk /331 939,19 € s DPH za podmienky, že Mesto Ilava bude spolufinancovať 5 mil. Sk /165 969,59 € s DPH. Ing. Podmajerská informovala o možnosti financovania okružnej križovatky. Vzhľadom na to, že v rozpočte roku 2009 sa s touto investíciou nepočítalo, je možnosť túto investíciu financovať z prebytku hospodárenia roku 2009 vo výške cca 4,3 mil. Sk /142 733,85 €/.

Ing. Daško informoval, že rozbehol petíciu občanov mesta Ilava, za spolufinancovanie okružnej križovatky z rozpočtu mesta a zdrojov spoločnosti Lidl. Petícia sa skladala zo 69 hárkov a obsahovala 1546 platných podpisov občanov mesta Ilava nad 18 rokov. Ing. Hrubý podotkol, že poslanci sa už na porade dohodli, že čiastka nepresiahne 2,5 mil. Sk82 984,80 €/. Je potreba financovať aj prímestské časti Ilavy. Primátor privítal Ing. Vanku, poslanca TSK a dal mu slovo. Ten informoval, že má prísľub od SSC Žilina, že prispejú na kruhovú križovatku vo výške 1,5 mil. Sk /49 790,88 €/ a keď prispejú oni, tak aj TSK. Pán Hlinka skonštatoval, že neverí prísľubom, lebo toto rokovanie prebieha už rok.

Ing. Turcer predložil návrh, že keby sa nerealizoval projekt Zberný dvor, zostalo by nám 0,55 mil. Sk /18 256,66 €/. Ak nebudeme rekonštruovať kotolňu v KD Ilava, ktorá ešte jednu vykurovaciu sezónu určite vydrží, tak by sa ušetrilo 2 mil. Sk /66 387,84 €/. Primátor sa priklonil k návrhu Ing. Turcera. Prednosta predniesol návrh, že finančné prostriedky z rozpočtu mesta vo výške 165 969,56 € (5 000 000.-Sk) za účelom financovania okružnej križovatky sa rozdelia na tie, ktoré zostanú po vybudovaní investované do častí zostávajúcich v majetku mesta a na dotáciu investorovi Lidl SR, v.o.s. na realizáciu okružnej križovatky, za podmienky, že peniaze získané pre tento účel od SSC a VÚC, ktoré pokryjú dotáciu investorovi, budú vrátené do rozpočtu mesta. V tomto zmysle poslanci

Pokračovanie na str. 7

S úpravou pozemku by sa malo skončiť do prvého apríla. Nasledujúce týždne budú prebiehať prvé stavebné práce pre okružnú križovatku a nákupné centrum LIDL. Foto: M. Toman

Zber odpadu s obsahom škodlivín, železa a textilu

TSM Ilava oznamujú občanom, že zber uvedených odpadov sa bude vykonávať v dňoch

23.3.- 24. 3.2009.

Zber odpadu s obsahom škodlivín:

- autobatérie
- monočlánky (suché, galvanické články)
- ortuťové žiarivky
- staré alebo nepoužité farby a ich obaly
- staré alebo nepoužité lepidlá, laky, rozpúšťadlá a ich obaly
- prostriedky na ochranu rastlín proti chorobám, škodcom, burine, ako aj ich obaly
- vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky (napr. staré chladničky)
- vyradené elektronické zariadenia (počítače, televízory, rádiá)
- železo, starý textil, koberce, pneumatiky

Žiadame Vás, aby ste uvedené odpady ponechávali v pôvodných obaloch, v ktorých boli zakúpené a umiestnili ich do plastového vreca alebo igelitovej tašky a tieto vyložili v dňoch 23. 3. - 24. 3. 2009 pri vchodoch bydliska najneskôr o 7.00 hod.

ROZMIESTNENIE VEĽKOKAPACITNÝCH KONTAJNEROV na veľkoobjemový odpad a drobný odpad z domácností bude nasledovný:

I. etapa

- Ilava: 18.3. - 23.3.2009

Hlavná cesta, Okružná, Betlehemská, Zámocká

II. etapa

- Ilava: 25.3. - 30.3.2009

sídl. Štúrova, Ul. Štefánikova, Sihoť (Sevak, bytovka 239, 250, pri žel. podjazde)

III. etapa

- Ilava: 1.4. - 6.4.2009

Ul. Kukučínova (kotolňa+ OSP), Ul. Medňanská (dvor+MŠ), Ul. Jesenského

IV. etapa

- Ilava-Skala: 15.4. - 20. 4. 2009

Otoč, PD, Garáže, Zberné suroviny, Radovka, Pivovarská (Pod orechom)

Lieky a liečivá odovzdajte v lekárni na území mesta Ilava.

Občania, ktorí sa nemôžu zúčastniť tohto zberu, môžu uvedené komodity odovzdávať na zbernom dvore v areáli TSM v pracovných dňoch počas celého roku v dobe od 6.00 - 14.00 hod.

Veríme, že s vašou pomocou sa nám podarí vyzbierať čo najväčšie množstvo odpadu.

-TSM-

Pozvánka na konkurz

Ilavský folklórny súbor Strážov poriada dňa 17. -18. apríla 2009 o 14.00 hod. v DK Ilava KONKURZ do tanečnej zložky. Vítaní sú všetci mladí ľudia, ktorí majú vzťah k folklóru. -MJ-

Novootvorené kaderníctvo

na Ružovej ulici č.111 (vo dvore bývalého závodu ZDA)
Strihajú dámy, pánov aj deti.
pon - pia 9.00hod -16.30 hod,
v sobotu – objednávky
Informácie na t.č. 0903/ 752 219

Matrika

Narodenie:
Laura Benešová
Rayan Abu Watfa
Karin Kumanová
Matej Kubiš
Adam Vrana

Manželstvo uzavreli:
Dana Borčická
a Darko Cvetkovski
Miloš Chovanec
a Ľubica Pagáčová
Armando Pannella Pavia
a Katarína Holbová
Mário Krásny
a Beáta Bezecná

Blahoželáme jubilantom:
75 rokov:
Oľga Mikulová

80 rokov:
Vilma Gáliková
Slávka Poláčková
Jozef Škunda
František Šuvara

85 rokov:
Antónia Roháčová

Navždy nás opustili:
Juraj Bagin
Vladimír Šimoni

Okienko do štatistiky:
Za sledované obdobie sa do nášho mesta prisťahovali 2 občania a prihlásili k trvalému pobytu, 5 bolo z trvalého pobytu odhlásených.

INZERCIA

● **Predám 1-izbový byt po rekonštrukcii v OV v Ilave na Štúrovej ul. Informácie na**

t.č. 0948 297 500

Nové byty v Ilave

Ako si už občania mesta mohli všimnúť, ilavská Firma KRAPS s.r.o., začala v lokalite Za Medňanskou výstavbu bytového komplexu, ktorý pozostáva z piatich bytových domov, z ktorých v prvej etape stavia dva bytové domy so 60 b. j. a 20-timi garážami. Termín ukončenia prvých dvoch bytových domov je naplánovaný na 31. mája 2010. Akékoľvek informácie o bytoch a výstavbe vám v prípade záujmu podajú kancelárii v Ilave, tel. č. 042 44 65 765 alebo na stránke www.kraps.sk. Firma zároveň ďakuje spoluobčanom za trpezlivosť a podporu pri realizácii tohto projektu.

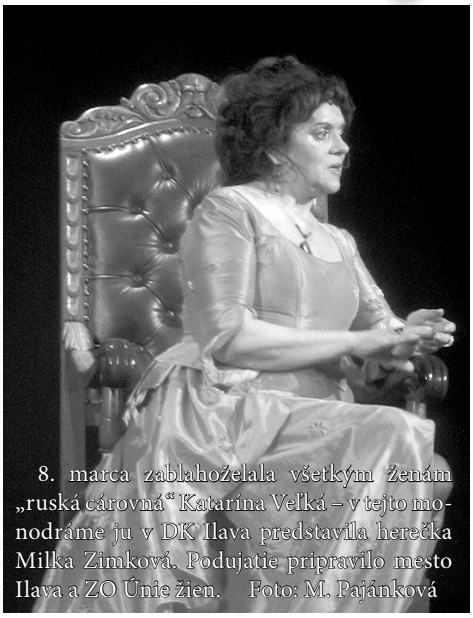
Roman Kalus

8. marec - sviatok všetkých žien

a možno to bolo aj takto...

...Keď Pán Boh tvoril ženu, prišiel k nemu anjel a povedal: „Prečo sa zaoberáš touto ženou tak dlho?“ Boh odpovedal: „Musí mať 200 pohyblivých častí, všetky nahraditeľné, musí fungovať na čiernej káve a zvyškoch, musí mať lono, ktoré udrží naraz dve deti a musí mať bozk, čo vylieči čokoľvek od odretého kolena až po zlomené srdce!“ Anjel sa pokúšal zastaviť Pána: “To je príliš veľa práce na jeden deň, počkaj aspoň do zajtra.“ „Nemôžem!“ zaprotestoval Boh, „som tak blízko, onedlho bude toto stvorenie dokončené. Je blízke môjmu srdcu.“ Anjel si potom čosi všimol, natiahol ruku a dotkol sa líca ženy. „Ale vyzerá to, že premoká. Povedal som ti, že do nej vkladáš priveľa!“ „To nie je premokanie“, namietol Pán, „To je slza“. „Slza? Načo je dobrá slza?“ Boh odpovedal: “Slza je spôsob na vyjadrovanie smútku, bolesti, rozčarovania, samoty, žiaľu i hrdosti.“ Anjel bol ohúrený: „Ty si naozaj génius, Pane. Myslel si na všetko. Je to nádherné.“ „Ženy majú silu, čo očarí mužov. Nosia deti, nosia utrpenie, nosia povinnosti, ale pritom držia pokope šťastie, lásku a radosť. Usmievajú sa, keď chcú kričať. Spievajú, keď chcú plakať. Plačú, keď sú nervózne, bijú sa za všetko, čomu veria. Postavia sa proti neprávosti. Neberú „nie“ ako odpoveď, keď veria v lepšie riešenie. Nepotrebujú nové topánky, keď ich potrebujú ich deti. Idú k lekárovi s ustarostenou priateľkou. Milujú nepodmienečne. Plačú, keď ich deti excelujú a radujú sa, keď sú ich priatelia ocenení. Ich srdcia sa lámu, keď zomrie niekto blízky. Žialia pri strate člena rodiny, no stále sú silné, i keď si myslia, že im už žiadna sila nezostala. Vedia, že poláskanie a bozk vyliečia zlomené srdce. Ženy toho robia oveľa viac. Prinášajú radosť a nádej. Ponúkajú súcit a ideály. Ženy majú toho veľa čo povedať a darovať.“ ukončil rozhovor Pán...

(prevzaté z internetu)

8. marca zablahoželala všetkým ženám „ruská cárovná“ Katarína Veľká – v tejto monodráme ju v DK Ilava predstavila herečka Milka Zimková. Podujatie pripravilo mesto Ilava a ZO Únie žien. Foto: M. Pajánková

VERNISÁŽ VÝTVARNÍČKY MGR. BOŽENY SLÁVIKOVEJ

V piatkové popoludnie 27.februára 2009, sa vo výstavnej sieni ilavského domu kultúry konala prvá verejná výstava učiteľky slovenčiny a výtvarníčky Mgr. B. Slávikovej, žijúcej v Ilave - Klobušiciach. Vernisáž navštívilo okolo 60 gratulantov a obdivovateľov výtvarného umenia. Nechýbali ani kolegovia z Klubu olejomaľby pod vedením A. Teicherovej, ktorá celú vernisáž moderovala. Kultúrnu vložku vyplnili básne samotnej oslávenkyne, hra na akordeóne výborného a už známeho Martina Jáňu a prekvapením večera bola recitácia Lenky Janečkovej, ktorá je bývalou výbornou žiačkou Boženy Slávikovej. Za kultúrnu komisiu a MZ autorke zablahoželala pani Viola Bakošová.

Skoro každý človek túži po kráse, po umeleckých zážitkoch, má rád umenie. No nie na každého pôsobí umenie rovnako a nie každý rovnako umenie vníma. Myslím, že niet na svete človeka, ktorý by sa nepoddal vnútornému umeleckému hlasu a nevyjadril tak svoju výtvarnícko-umeleckú dráhu navonok. Práve vonkajšia a zhodnocovacia kritika verejnosti tlačia umelca k vyšším métam svojho „ja“ .

Výtvarníčka Mgr. Božka Slávikoviá, je typickým príkladom húževnatosti výtvarníka. Božka patrí k ľuďom, ktorí sa s tvorivým zaujatím venujú výtvarnému prejavu aj popri svojom zamestnaní. Pochádza z Námestova, vyštudovala Pedagogickú fakultu Univerzity Komenského v Trnave s aprobáciou slovenský jazyk a výtvarná výchova. V súčasnosti žije a tvorí v Klobušiciach a učí slovenský jazyk a výtvarnú výchovu v ZŠ v Ilave. Má dvoch dospelých synov a manžela, ktorý je nielen skvelým životným partnerom, ale aj obdivovateľom a zároveň kritikom Božkiných výtvarných diel.

Vzťah k výtvarnému umeniu zdedila autorka po svojom otcovi, s ktorým ako dieťa maľovala a vnímala krásu vecí a okolitej prírody, ktorú pretvárala do svojich obrázkov. Ďalším odrazovým mostíkom výtvarníčky bolo jej štúdium na Pedagogickej fakulte v Trnave. Na celé ďalšie roky ju predurčila priaznivá konštelácia prirodzeného talentu a adekvátneho pedagogického usmernenia zo strany výtvarných pedagógov fakulty. Vtedy zakotvila najmä pri technike tempery a prírodných motívoch ako inšpiračnom zdroji, ktorý najviac vyhovuje jej výtvarnému naturelu. Svoje výtvarné námety nehľadá ďaleko. Podnetom pre výtvarné spracovanie sa jej stávajú živé i neživé objekty prírody - stromy, rastliny, kvety, drevené chalúpky z oblasti Pružiny, či Vlkolinca. Vo svojich dielach zachytáva všetko zaujímavé z okolia, v ktorom žije, jej citlivé výtvarné oko odhaľuje zaujímavé tvary, farby a štruktúry. Prírodný námet, či detail si v reálnej podobe zachytáva priamo v plenéri a neskôr ho doma dopracúva na základe vlastných dojmov alebo skíc. Príroda Božku podnecuje k neustále novému hľadaniu a nachádzaniu tvorivých námetov a cez ich výtvarné spracovanie i hľadanie a nachádzanie samej seba, vlastnej tvorivej identity. Autorka sa teší z každej umeleckej výpovede, pretože jej prináša tajný kľúč ku kráse. Veď maľovanie je najkrajšia vec na svete!

Božka sa zúčastnila mnohých kolektívnych výstav a to v Trenčíne - Výtvarné spektrum, v Považskej Bystrici, v Belušských Slatinách, v Klimkoviciach a v Ilave.

Je členkou Klubu výtvarníkov pri DK v Ilave. Veríme, že táto prvá samostatná autorská výstava bude odrazovým mostíkom k ďalším tvorivým výtvarným aktivitám autorky Boženy Slávikovej.

P.S.: Z detských zápisov v kronike...:)

„Ďakujem za nádhernú výstavu, tie kresby sú také nádherné, že až žiaria, veľmi pekne kreslíte, mohla by ste ísť na olympiádu kreslenia“ (N. Mikušová.IV.B)

-AT-

Foto: M. Pajánková

Mgr. B. Sláviková prijíma gratulácie od svojej bývalej žiačky a recitátorky - členky DS Malá múza Ing. L. Janečkovej.

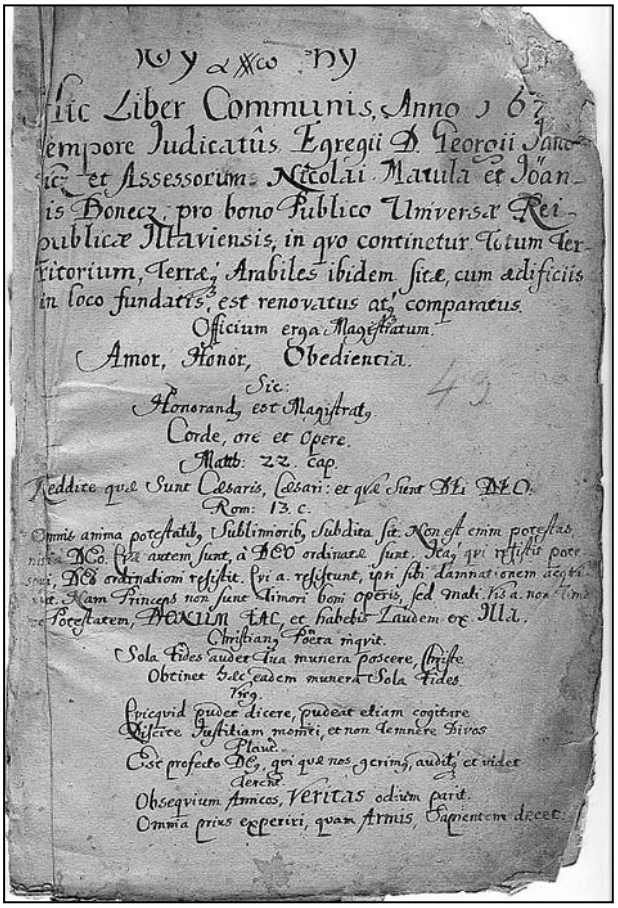
Motto na tento mesiac:

„Žiadna kniha nie je určená všetkým, ale každá má svojho čitateľa.“

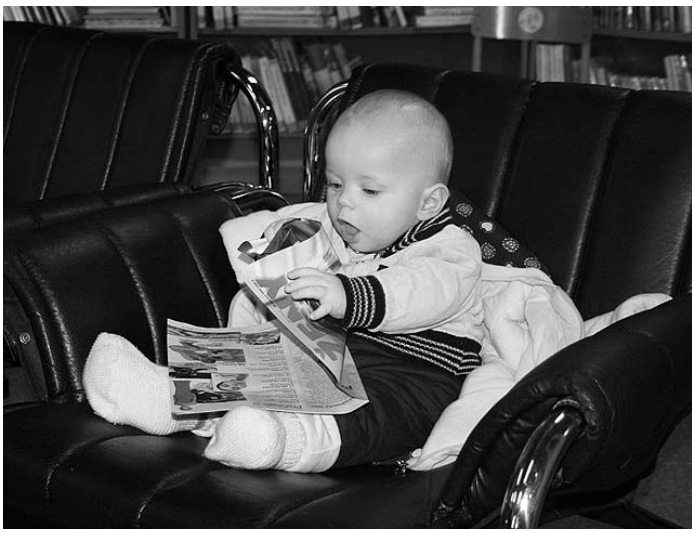
anonym

Knižné pêle – mêle:

❑ Najstaršou knihou v Ilave je richtárska kniha z r. 1676, ktorá je uložená v knižnici mestského múzea.

❑ **Prvá „knižnica“ v Ilave sa datuje do roku 1876, keď Nathan Kohn a Móric Schwarz otvorili požičovňu kníh. Obsahovala romány svetových autorov v nemeckom a maďarskom preklade.**

❑ **Najmenší a najmladší čitateľ mestskej knižnice polročný Maťko si rád poprezerá obrázkové časopisy.**

ANKETA

Aký máte názor na knihy, ako formujú Váš život?

❍ **Kniha je pre mňa zážitok aj únik. Hoci je pre mňa čím ďalej viac vzácnejší čas, s knihou je to nenahraditeľná forma realizácie vlastnej kreativity, fantázie...Rada sa do nej vždy znovu „ponorím“...** **-LJ-**

❍ Knihy sú pre mňa múdrosťou, oddychom, načerpaním, povzbudením i odpoveďou na mnohé otázky, s ktorými sa denne stretám. Bez knihy by môj život nebol tým, čím je dnes... -LS-

❍ **Formujú celý môj život v každej jeho etape. Sú mi viac, ako priateľ, dovoľujú mi snívať, plánovať, vzdelávať sa a prinášať ich ovocie do všetkých potrebných oblastí. Ďakujem všetkým, ktorí vydávajú a sprostredkúvajú čitateľom kvalitné knihy a robia to z dušou a srdcom, čo je dnes už vzácnosťou.** **-MP-**

❍ Vyhýbam sa pekným slovám, ktoré každý rád počúva. Tvrdosť a pravdu ľudia zväčša počuť nechcú, je dôležité, aby boli tieto slová preložené do „ľudštiny“. Ak sa to podarí aj napísať, toto je pre mňa pravá a cenná kniha - taká, čo zaváži a je hlboká. -VH-

❑ Z knižného slovníka:

Bibliofágia – znamená nútené pojedanie kníh. K tomuto krutému trestu boli odsudzovaní tvorcovia zakázaných diel, rovnako aj tí, ktorí ich šírili. V podstate mohli byť radi, že neskončili s knihou v ohni.

Ilava od slova Íl (hlina)?

Myslí si to známy slovenský spisovateľ Štefan Moravčík. Historici sú však toho názoru, že na základe prvej zmienky z roku 1339 najpravdepodobnejšie pomenovanie nášho mesta „Lewa“ pochádza od pôvodného slova „levá“ čo dnes môžeme preložiť ako „ľavá“.

Moravčíková báseň je však jednoznačná:

ILAVA

„Keď zahrajú na basu,
nôžky sa nám zatrasú –

každý myslí na tanec,
hudbu sladkú,
nik nechce byť trestanec,
sedieť v chládku.

Vo väznici v Ilave
končia nôžky túlavé
nechcú ďalej niesť –
vtáčkov čaká „paleta“,
zaslúžený trest.“

Z knihy Štefana Moravčíka Veselé potulky po Slovensku, ktorá sa nachádza vo fonde našej knižnice.

Mestská knižnica

VÁROŠ, Milan:
„STRATENÉ SLOVENSKÉ POKLADY I., II.“
Martin, Matica slovenská 2006 - 2007

Kniha opisným spôsobom osvetľuje zložité osudy umeleckých diel, či už vyrobených, alebo dlhodobo uložených na území Slovenska, ktoré boli v tej dobe dočasne presunuté zväčša do maďarských múzeí a galérií. Toto „premiestňovanie“ sa vo väčšej miere dialo pri príležitosti Milenárnych osláv tisíceho výročia „zaujatia vlasti“ Maďarmi (1896). Kniha je bohato ilustrovaná umeleckými dielami, ktorých počet s rozsahom textu je takmer porovnateľný. Tak si môžeme utvoriť predstavu o kultúrnych pamiatkach, ktoré sa doteraz nachádzajú mimo územia Slovenska. Veľkým nedostatkom knihy je predpojatosť voči Slovensko – maďarskej otázke, keď autor niekedy odbočuje od nastolenej témy. Otázne však je, či sa tomu dá pri písaní

tejto témy vyhnúť.

Dielo vo všeobecnosti treba hodnotiť ako prínosné, ktoré môže podporiť záujem o národné dejiny ako aj polemiku a v oblasti opodstatnenosti ich terajšieho vystavovania v Maďarsku.

Z umeleckých príspevkov

Vyznanie

Ležím a premýšľam, stojím, či snívam,
pri každej myšlienke s tebou len bývam,
vieš, že Ťa milujem, viem, že ma lákaš,
možno som opakom toho, čo čakáš,
to sa však nedozvieš, dokiaľ sa bojíš,
či som tou jedinou, o ktorú stojíš,
mal si ma v spomienkach, mal si ma v snoch,
roky nás delili, čas nie len v dňoch,
už som tu pre Teba, skús skúsiť šťastie,
láska aj s tebou už úmerne vzrastie,
skús mi dať znamenie, skús opäť snívať,
zasnene do očí pri mne sa dívať,
skús sa mi otvoriť, jedno ti sľúbim,
nikdy Ťa nesklamem, vážne Ťa ľúbim...

Autor: Alena Rovňanská

Marec je u nás už tradične nazývaný Mesiacom knihy. Mestská knižnica v Ilave pri tejto príležitosti usporiadala v utorok 17. 3. 2009 vo vestibule DK predajnú výstavu kníh a prezentáciu diel výtvarníkov a knižných ilustrátorov z okresu Ilava. Obe výstavy navštívilo viac než 80 čitateľov, ktorí si mohli pozrieť nielen knižné novinky, ale aj voľne prístupnú náučnú literatúru. Čitateľov najviac upútala detská a náučná literatúra. Pre záujem z radov verejnosti uvažujeme o zopakovaní akcie na konci mesiaca (31.3. 2009). V prípade realizácie výstavy budeme informovať prostredníctvom mestského rozhlasu a internetu.

Dvojstranu pripravili Ľ.L. a M.T., Foto: M. Toman

Vansovej Lomnička

Zástupkyne OOÚŽS pri odovzdávaní ocenení.
Foto: M. Pajánková

10. marca 2009 sa konalo Obvodné kolo 42. ročníka festivalu umeleckého prednesu poézie a prózy Vansovej Lomnička. Podujatie usporiadala Obvodná organizácia Únie žien Slovenska Ilava – Trenčín 2 v spolupráci s Domom kultúry v Ilave

Súťaže sa zúčastnili:

kategória 16 – 25 rokov:

Kucharíková Vladimíra - Obchodná akadémia Ilava
Michalcová Monika - Obchodná akadémia Ilava
Tišková Michaela - Obchodná akadémia Ilava

kategória nad 25 rokov:

Janečková Lenka - DS Malá múza Ilava
Illyová Dáša - Ladce (CVČ Ilava)

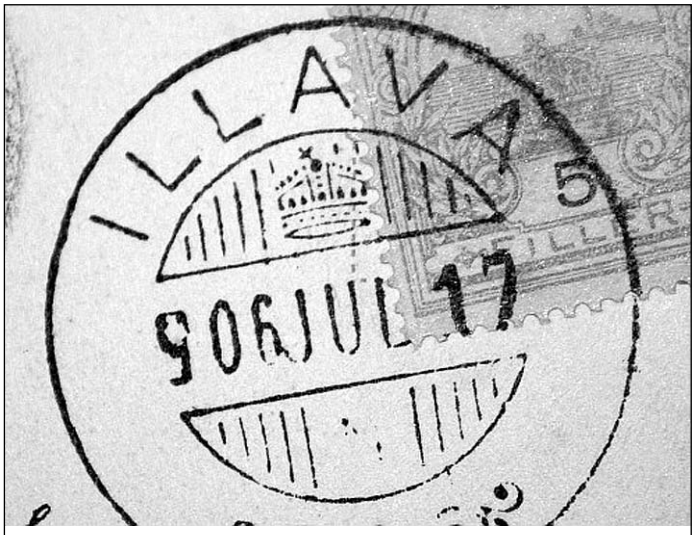
Nesúťažná kategória:

Otruba Daniel - Košeca
Kameniarová Michaela - Košeca

Do krajského kola, ktoré bude 26. marca 2009 vo Verejnej knižnici M. Rešetku v Trenčíne, postúpila Tišková Michaela a Michalcová Monika v kategórii 16-25 r., Janečková Lenka a Illyová Dáša v kategórii nad 25 r.

Všetkým účastníčkam súťaže ďakujeme za účasť a postupujúcim prajeme úspešnú prezentáciu v krajskom kole.

ZO Únie žien Slovenska

Pečiatka pošty z roku 1906. Jednou z najnovších častí stránky www. ilava.sk je aj časť „Staré pečiatky". Je venovaná bohatej tradícii Ilavy ako administratívneho centra a centra služieb celého okresu do polovice 20. storočia. -MT-

Okresné kolo Rozprávkového vretienka

Krajský školský úrad v Trenčíne a CVČ Ilava usporiadali dňa 24. 2. 2009 okresné kolo v prednese rozprávky, Rozprávkové vretienko.

Súťaže sa zúčastnili: ZŠ CI. Dubnica nad Váhom, ZŠ sv. D. Sávia Dubnica nad Váhom, ZŠ s MŠ Pod hájom Dubnica nad Váhom, ZŠ a MŠ Horná Poruba , ZŠ Košeca, 8 roč. Gymnázium Dubnica, ZŠ Bolešov, ZŠ J. Kráľa Nová Dubnica, ZŠ Ladce a ZŠ Červený Kameň. Spolu: 10 základných škôl, 16 súťažiacich. Do školských kôl sa zapojilo celkom 202 súťažiacich.

Výsledky I. a II. kategórie:

1. Lenka Schvandtnerová ZŠ s MŠ CI. Dubnica nad Váhom
2. Monika Račková ZŠ J. Kráľa Nová Dubnica
3. Diana Dohňanská ZŠ Červený Kameň

1. Lucia Púryová ZŠ J. Kráľa Nová Dubnica
2. Michaela Barnošáková Gymnázium Dubnica n/V
3. David Otruba ZŠ Košeca

Ceny vo forme kníh venoval Krajský školský úrad v Trenčíne. Diplomy a perá venovalo Centrum voľného času Ilava.

Do krajského kola postupujú víťazi z každej kategórie. Krajské kolo sa uskutoční 20. 3. 2009 na ZŠ Sídlisko SNP 6, Trenčianske Teplice.

Aktuálne propozície a vyhodnotenia a iné oznamy nájdete na **www.cvcilava.ic.cz**

Mgr. Anna Bajzová, riaditeľka CVČ

Zo zasadnutia mestského...

Dokončenie zo str. 1

financovanie výstavby kruhovej križovatky i schválili.

Voľba Hlavného kontrolóra Mesta Ilava

Komisia do stanoveného dátumu podávania prihlášok dňa 17.2.2009 prijala 9 žiadostí na funkciu HK Mesta Ilava. Na základe preverenia požadovaných dokladov sa do zoznamu dostali len 7 uchádzači a to:

- Ing. Balónová Zlatica
- Ing. Čambora Peter
- Ing. Gašpar Emil
- Ing. Mináriková Katarína
- Ing. Rovňanský Ladislav
- Ing. Tichý Jozef
- Ing. Vrana Milan

Komisia vyradila zo zoznamu uchádzačov nasledovných žiadateľov:

Bc. Turzu Tibora a to z dôvodu, že žiadateľ nepredložil bakalársky diplom, čo je riadny doklad o vzdelaní a tým právoplatne nepotvrdil splnenie požiadavky na VŠ vzdelanie 1. stupňa. Dodal len vysvedčenie o štátnej bakalárskej skúške, ktoré je len prílohou bakalárskeho diplomu. Ing. Behanovú Silviu a to z dôvodu, že žiadateľka nesplnila podmienku požadovanej praxe.

Ing. Hrubý vyzval postupne podľa abecedy všetkých 7 uchádzačov o miesto HK Mesta Ilava.

Každý z nich mal vyhradených 5 min. na to, aby sa odprezentoval. Hlasovanie prebehlo tajným hlasovaním. V 1. kole nebol zvolený HK mesta Ilava. Ing. Hrubý vyhlásil, že do 2. kola postupujú dvaja uchádzači s najväčším počtom hlasov Ing. Tichý Jozef a Ing. Mináriková Katarína. Po voľbe Ing. Hrubý oznámil, že v 2. kole bol zvolený za Hlavného kontrolóra mesta Ilava Ing. Tichý Jozef.

Poriadok odmeňovania mesta Ilava

Mgr. Dubčák Karol predložil návrh na zmenu v Článku V. odst. 1, v poriadku odmeňovania a to, aby odmeny poslancom za účasť na MZ, poradách, komisiách a mestských výboroch sa znížili nasledovne:

- poslancovi z 24,90 € za účasť na MZ a zároveň účasť na porade MZ na 20 €
- predseda komisie a predseda MsV z 18,26 € /na 10 €
- člen komisie a člen MsV z 18,26 € na 10 €

z dôvodu úsporných opatrení a šetrení prostriedkov mesta. Návrh bol schválený.

Rôzne

Prejednávala sa sťažnosť pani Evy Mikulovej, vznesenej voči prevádzke KINOBAR a jej majiteľovi, Ing. Jaroslavovi Žalúdkovi a sťažnosti obyvateľov 6-bytovej jednotky, týkajúcej sa rušenia nočného pokoja v tom zmysle, že prevádzkovateľ Kinobaru v lehote do najbližšej porady MZ v Ilave, to je do 28.4.2009 Mestu Ilava (OV a ŽP) a MZ v Ilave predloží projekt účinného a efektívneho odhlučnenia prevádzky KINOBAR a najneskôr do 31.5.2009 ho aj zrealizuje. Ak túto podmienku prevádzkovateľ KINOBARU nedodrží, Mesto Ilava do najbližšieho verejného zasadnutia MZ po 31.5.2009, t.j. do 23.6.2009 pripraví účinnú zmenu VZN č. 1/2007 o pravidlách času predaja v obchode a času prevádzky služieb a radikálnym spôsobom upraví zatváracie hodiny tejto problémovej disko – prevádzky.

(celá zápisnica je uverejnená na www.ilava.sk)

-r-

Na tomto mieste bude onedlho nová križovatka a nákupné centrum LIDL

Janko Hraško v materskej škole

Vo vývine dieťaťa má dramatická výchova a dramatické umenie veľké výchovné poslanie. Ovplyvňuje duševný vývin i estetické vnímanie a cítenie dieťaťa, celostne kultivuje jeho prejavy. Dieťa intenzívne prežíva dramatické umenie a fiktívne dramatické situácie prijíma vzhľadom na svoju emocionalitu a rozvinutú fantáziu takmer ako skutočné. Dramatické umenie prispieva k rozvoju vyjadrovacích schopností dieťaťa, obohacuje jeho poznanie, pomáha dieťaťu chápať základné princípy mravnosti, rozvíja jeho citový život, inšpiruje deti k estetickým činnostiam, utvára vzťah k slovesnému umeniu.

Jednou z foriem ako sa deti oboznamujú s dramatickým umením sú návštevy profesionálnych bábkohercov, priamo u nás – v materskej škole. 17. februára sme privítali nám už dobre známych bábkohercov z Martina. Pobavili sme sa na adaptácii známej rozprávky Janko Hraško. Bábková rozprávka o malom – veľkom hrdinovi z rodu Hraškovie vyrozprávala deťom v prekrásnej farebnej kompozícií a marionetovom prevedení príbeh odvahy a vynaliezavosti. Zaujaté deti videli, že ak sa niekto zmestí do volského ucha, neznamená to, že sa nemôže stať zbojníckym kapitánom. Janko o nič väčší, ako hrášok, sám predviedol, že sa ničoho nebojí a nemá hneď plné gate. Prekonal všetky prekážky svojím bystrým umom a veci dotiahol

do šťastného konca. Základ divadla tvorili farebné priestorové kulisy, ktoré sa v priebehu predstavenia menili, ale aj drevené marionety a zaujala kvalitne reprodukovaná scénická hudba. Napriek tomu, že naštudovanie bolo určené deťom predškolského veku, navodilo stav detskej duše aj dospelému divákovi.

Text a Foto: J.H.

---

25. marec - Deň počatého dieťaťa

Aj tvoj príbeh začal počatím – takto znie motto tohtoročnej kampane ku Dňu počatého dieťaťa. Každý z nás prežíva svoj vlastný, jedinečný životný príbeh. Umožnime ho prežiť každému počatému dieťaťu! Môžeme tak urobiť spoločným úsilím v najstaršej pro-life kampani na Slovensku – 25. marec – Deň počatého dieťaťa. Dosah kampane zvýši každý vhodne umiestnený leták a plagát, každé darované euro. V týždni, v ktorom je 25. marec, sa uskutočňujú rôzne aktivity poukazujúce na potrebu chrániť ľudský život od počatia. Symbolom rešpektovania práva na život od počatia je biela stužka. Kto ju nosí, podporuje kampaň a ochranu každého počatého dieťaťa!

Foto: J. Telková

Táto najstaršia pro-life kampaň na Slovensku bude tento rok prebiehať už deviatykrát. V roku 2007 sme kampaňou k 25.marcu upozornili spoločnosť na smutné 50. výročie legalizácie umelých potratov na Slovensku a jej otrasné dôsledky. Minulý rok bola kampaň spojená s projektom Zachráňme životy na pomoc tehotným ženám v núdzi. Tohtoročnou kampaňou chceme intenzívnejšie osloviť mladých ľudí a vzbudiť v nich pocit zodpovednosti za počaté deti a situáciu v spoločnosti.

Aktivity počas kampane:

- rozdávanie bielych stužiek, letákov a plagátov (už je vytlačených 60 000 ks letákov a 3 500 ks plagátov)

- rozšírenie kampane na školy prostredníctvom členov mládežníckych organizácií

- vysielanie TV spotu v televízii a na internete

- špeciálna web stránka www.25marec.sk (bude spustená 16.marca 2009)

- špeciálna sieť na Facebooku

- medializácia prostredníctvom iných médií (internetových portálov, časopisov)

- špeciálne vydanie nášho časopisu Spravodajca o. z. Fórum života

- konferencia Vyber si život v Rajeckých Tepliciach (tento rok zameraná na tému antikoncepcie)

- list poslancom

V prípade, že nám chcete pomôcť šírením informačných materiálov a bielych stužiek, zorganizovaním stretnutia alebo nejakej aktivity vo vašom regióne, vo farnosti, na škole či v mládežníckom klube, kontaktujte našu kanceláriu na emailovej adrese kancelaria@forumzivota.sk alebo na telefónnom čísle 0903 533 946.

Ak chcete získať bližšie informácie, kontaktujte nás už dnes. Email: kancelaria@forumzivota.sk, telefónne číslo: 0903 533 946. Finančný príspevok môžete poukázať: Číslo účtu: 0422874576/0900

Adresa: Fórum života, Heydukova 14, 811 08, Bratislava. Správa pre prijímateľa: DPD 2009

Ďakujeme!

- Fórum života -

Fašiangová premiéra Kuba

Posledný večer pred tohoročnou Popolcovou stredou si mohli ilavskí diváci pozrieť premiéru veselohry Jozefa Hollého Kubo v podaní členov našich umeleckých súborov - DS Malá múza a FS Stražov. Hoci bol pracovný deň, lebo premiéra bola vzhľadom na nedeľný štátny smútok presunutá na utorok, sála domu kultúry bola naplnená do posledného miesta a našli sa aj diváci, ktorí počas predstavenia už iba stáli. Po vyše hodinovom kultúrnom zážitku, ktorý korunoval standing ovation, sa diváci mohli presunúť na tradičnú malú recepciu, ktorá sa tentoraz konala v štýle dedinského Kuba – pochutiť si mohli na gazdovských fašiangových špecialitách. Nechýbala ani torta v tvare klobúka, ktorá sa ušla každému záujemcovi. Pri tejto príležitosti sme položili vedúcej súboru Magda Pajankovej niekoľko otázok ohľadom niekoľkomesačnej prípravy úspešnej veselohry.

- Prečo sa na vašom bulletine tentoraz objavilo pri kolónke réžia, slovo kolektív?

- Celý projekt bol taký náročný na čas, kostýmy, počet ľudí a iné okolnosti, že kolegovia zo súboru zrejme prirodzene vycítili potrebu pomáhať pri réžii, kde sa len dalo. Najdôležitejším menom je náš niekoľkoročný kamarát – profesionálny režisér Miško Babiak z Bratislavy, ktorý nám hru nahodil a my sme potom už len doťahovali detaily. Oceňujem spoluprácu predovšetkým hosťujúcich hercov Tibora Arendáša a Ľuba Starečka z DS Hugo. Dobré nápady však mali takmer všetci členovia súboru. Nesmierne pomohla predstaviteľka richtárky Justína Janeková, ktorá si zobrala na starosť celú kostýmovú výpravu inscenácie, čo bolo ozaj náročným kúskom. No nebyť pomoci folklórneho súboru Stražov, nehráme v krojoch. Kubo je vlastne naša prvá „krojovaná“ hra po trinástich rokoch existencie súboru. Pánovi Milanovi Pagáčovi vďačíme za výrobu scény, pánovi Stanovi Melišovi z DS Pod vežou zasa za rekvizity.

- Malá múza je skôr známa komornejšími „kúskami“. Prečo teda taký veľký projekt?

- Keď som pred rokom robila svoj prvý Rozhovor pri čaji s pánom Melišom napadlo ma, že by bolo vhodné pri príležitosti jeho okrúhleho jubilea, vymyslieť projekt, kde by účinkovali konečne všetky naše kulturácke súbory. Viac by sme sa spoznali s FS Stražov, DS Hugo, zažili by sme pekné tvorivé večery... Nakoľko v Ilave vznikol úspešný DS Hugo so svojou tridsiatkou mladých ľudí, ktorí sa z kapacitných dôvodov budovy DK stretávali len vo vestibule, napadlo ma, že by sme mohli pozvať päťčlenný DS Pod vežou pod krídla našej klubovne. Veď posledný rok - dva nerobili žiadne predstavenia, čo by mohlo časom niekomu prekážať - mesto totiž všetkým súborom doposiaľ celé roky veľmi vzorovo a štedro umožňuje mať nácviky v teple a suchu bez nároku na prenájom (preto v Ilave existuje aj výnimočný fenomén štyroch divadelných súborov). DS Hugo tak získal svoj nový priestor a DS Pod vežou nový kľúčik od útulnejšej miestnosti. Domov v našej klubovni do tretice patrí aj najnovšiemu ilavskému DS Pod plachtou. Čítačky Kuba začali teda v septembri v tejto novej konštelácii. Veľmi som sa tešila na štyri výborné hosťujúce herecké výkony – richtársky pár (Miro Žilka a Anna Živčicová), Loveckého a Košáričku (Tibor Arendáš a Jarka Staňová), od ktorých sa naši mladí môžu stále iba veľa učiť a ešte dlho nedosiahnu ich herecký kumšt.

D. Mikloši ako Kubo

- Napriek tomu sme ich na premiére v tejto zostave neviděli. Prečo?

- Počas nácvikov vedúci DS Pod vežou pán Meliš vážne ochorel. Navyše vznikli generačné problémy, ktoré sú bežnou súčasťou doby. Nechtiac som si vypočula názory jeho zvyšných hercov na naše modernejšie tvorivé postupy a došlo mi, že na skúškach vlastne veľmi trpia. Bolo to teda obojstranne veľmi energeticky vyčerpávajúce. Vyslobodila som nás všetkých z tohto stavu poďakovaním za doterajšiu spoluprácu. Mala som v tom období pracovné aj zdravotné problémy. Navyše do celej situácie prišla prosba z DS Hugo o dvojmesačný posun našej premiéry, nakoľko chystajú premiéru muzikálu Pašiových hier s dátumom k Veľkej noci. Dnes majú už voľné javisko a my „kubovci“sa konečne na popremiérových stretnutiach začíname medzi sebou rozprávať. Šialené tempo nácvikov vystriedalo teplé ľudské slovo, nastal pokoj v mnohých oblastiach. Kolegovia z DS Pod vežou majú v našej spoločnej klubovni pre svoju vlastnú divadelnú realizáciu stále dvere otvorené. Ich veci sú vypraté, požehlené, upratané. Čo zabolelo, je odpustené.

- Budete po pôste Kuba reprízovať?

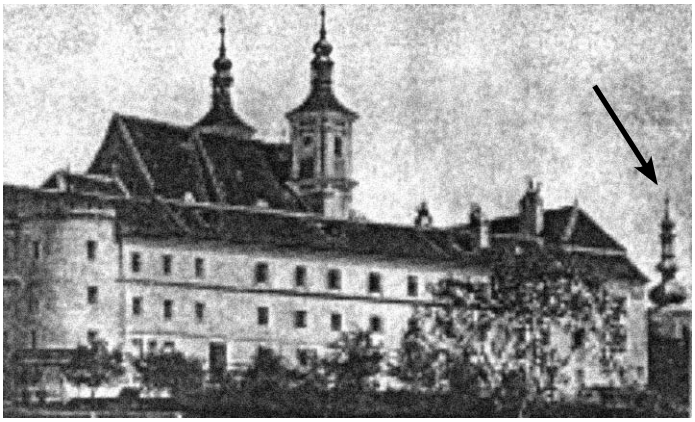
- Ohlasy sú pomerne dobré, takže iste áno. Okrem vystúpení po okolí nás čaká aj jedna celoslovenská prehliadka (Palárikova Raková), na ktorej máme šancu vďaka výbornému hereckému výkonu hlavného predstaviteľa obstáť. Kuba v podaní Daniela Miklošiho označil môj bývalý profesor z VŠMU doc. Jaborník za výnimočného v „krónerovskom“ herectve - vraj je jeden z najlepších Kubov, akých videl. To sa dobre počúva od človeka, ktorý je u nás najväčším odborníkom na dejiny slovenského divadla. Daniel má prirodzený talent, s ktorým nás ešte veľakrát prekvapí. Posilou sú mu iste slová aj pána Chudíka, ktorý mu pri stretnutí poradil, aby sa nikdy od herectva „neodkotúľal“. Chcem však poďakovať aj ostatným hercom, napr. Dora v podaní Majky Adamovej nás na premiére prekvapila najviac. Ako aj nováčikovia súrodenci Bielikovci, Janka Šuleková, či navrátilci Justína Janeková, Jožko Ďuriš a pod. Na Veľkonočnej repríze (12.4.o 16.00hod.) budú mať možnosť viac vyznieť druhé herecké alternácie, ktoré sa tiež nemajú za čo hanbiť. Príďte, uvidíte.

- Je tradičnou otázkou spýtať sa, aký titul bude nasledovať po Kubovi.

- (dlhé ticho...) Predovšetkým sa musí všeličo zahojiť, musia sa nazbierať nové sily, musíme nanovo po sebe vyhladnúť. V tomto roku máme ešte ponuky doma i v zahraničí na repertoár z minulého roku (M. Gavran: Hľadá sa nový manžel, Š.Králik: Trasovisko). Budúcu sezónu vidím na niečo komorne religiózne. Popri štvrtom pokuse hľadať niekoho, kto by po mne prevzal štafetu vedenia súboru, je potrebné nabrať dych na blížiace sa pätnáste okrúhle výročie ilavskej Malej múzy, kedy by si naši herci i diváci zaslúžili konečne drámu z ruskej klasiky. Je to akýsi vrchol našich spoločných túžob. Možno sa podarí, ak Pán Boh dá...

- AT-

Ilavská veža

Zo 17. na 18. apríla tohto roku uplynie 115. výročie od mohutného požiaru, ktorému padla za obeť nielen značná časť obytných domov, ale aj mestská veža, ktorá je síce aj v súčasnosti dominantou Ilavy, ale pred týmto požiarom mala výšku zhruba o jednu tretinu vyššiu. Preto fotografia, ktorú v tomto čísle IM prezentujeme, je unikátom, lebo je dosiaľ jediným najdetailnejším pohľadom na pôvodnú strechu, ktorá iste zachytáva stav spred roka 1894. Mestská veža sa v tej dobe podobala na mnohé iné veže, ktoré boli barokovo upravované ako napríklad mestská veža v Trnave, Michalská brána v Bratislave, ktoré sa v súčasnosti využívajú ako výstavné siene pre muzeálne exponáty a rovnako plnia funkciu vyhliadkových veží. Naša veža ukrýva ešte jedno tajomstvo a to nápisy - mená zo 17. storočia, kde predpokladáme, že ide o mená vtedajších obyvateľov Ilavy (Bystrický, Podvažský, Púček). Môžeme sa iba domnievať, ako by sa mestská veža využívala dnes, ak by nepodľahla zhubnému požiaru z konca 19. storočia.

-MT-

Z histórie Ilavy (1550 – 1780) - V. časť

Evidencia škôd v mestečku. Magistrát mestečka mal vo svojej kompetencii zachytávať a spisovať škody, ktoré sa v mestečku, resp. jeho chotári udiali. Niekedy majú informatívny charakter, inokedy sa presne spisovali a neskôr slúžili ako evidencia pre potrebu zemepána.

Medzi rokmi 1661 – 1717 dalo mestečko spísať škody na majetkoch Ilavčanov, ktoré vznikli pri rozvodnení rieky Váh. Tieto pozemky sa nachádzali pri dedinách Podvažie a Savčina, pričom sa vyrátalo, koľko sa skutočne vysialo korcov a v akej výške mal plynúť panský cenz. Pod Zábrehmi bolo poškodených 30,5 jutra, na ktorých sa dohromady vysialo 92,5 korca. Z týchto jutier by sa bolo platilo daní vo výške 25 zlatých a 20 denárov. Na Sedlišťoch a za Važinou bolo dovedna poškodených 29,5 jutra, na ktorých sa vysialo 109 korcov, od ktorých by sa platilo 19 zlatých a 70 denárov. V poli na Bučinej bolo dohromady 17 jutier, kde bolo vysiatych 34 korcov a strata na dávkach voči zemepánovi (Panský cenz) činila 10 zlatých a 50 denárov. V poli, ktoré volali Za Luhom, až k Savčanskému chotáru, v predných, prostredných aj v zadných honoch bolo dohromady poškodených 88 jutier. V poliach neďaleko Podvažia smerom k Savčanskému chotáru ako aj na Dielniciach sa nachádzalo 57,5 jutra, na ktorých bolo vysiatych 205 korcov, čo dohromady činilo stratu 39 zlatých na pánskych dávkach.

13. júla 1685 sa stala tragická nehoda, keď sa utopili ľudia na prievoze medzi Ilavou a Podvažím. Na ilavskej strane bol prievozník (mostnár) Ján Bonec a na podvažskej zase Mikuláš Rebro. Udalosť v mestskej knihe zaznamenal prísažný Štefan (Istwan) Gombár, čo je zaujímavý doklad na gramotnosť, lebo pri tomto zápise nešlo o mestského pisára.

Podobná nehoda sa stala 20. júla roku 1692, keď sa na tom istom prievoze stalo nešťastie, keď sa prievoz prevrhol a utopilo sa niekoľko ľudí, ako aj prievozník Juraj Pažitný z Podvažia. Tento záznam je dôležitý okrem zaznamenania tejto udalosti aj preto, lebo zachytáva popri mene známeho ilavského richtára Jána Ďurčeka aj meno richtára z Podvažia – Pavla Mosného.

Dňa 29. mája roku 1695 na sviatok Najsvätejšej Trojice vyhorelo celé mestečko. Škody boli na domoch obyvateľov Ilavy, ako aj na novopostavenej fare, škole a streche kostola (wrch kostelu). Od ohňa bol ušetrený rad domov od panskej krčmy po Madovárov dom.

Inkorporácie (Prijatie za mešťana). V Ilave nenachádzame tak ako v iných väčších mestách samostatnú knihu, ktorá by sa venovala inkorporáciám. V Ilave ich môžeme nájsť vo viacerých mestských knihách. Evidencia tejto agendy bola v kompetencii mestského magistrátu. Inkorporácie možno považovať za slávnostnú formu prijatia za mešťana, keď po zaplatení určitého počtu zlatých novoprijatý obyvateľ nadobúdal všetky práva a povinnosti. Pri našich výskumoch sme sa stretli s tým, že výška zaplateného poplatku nebola jednotná, ale pohybovala sa individuálne.

Najstarším dokladom na inkorporáciu je prijatie za mešťana Ondreja Jeleníka z mestskej knihy z roku 1676, keď za inkorporovanie zaplatil poctivému úradu 1 zlatý (zlaty geden).

Za richtára Mikuláša Šimku v roku 1716 dňa 15. septembra sa stal mešťanom Ilavy Ján Zendeki, poctivému úradu zaplatil 16 zlatých. V roku 1724 dňa 19. októbra Ján Breznický dal na inkorporáciu richtárovi a poctivému úradu 12 zlatých. V roku 1736 zaplatil za inkorporáciu Ján Karecký úradu 7 zlatých. O dva roky už bol sám richtárom, keď Mikulášovi Bachovi umožnil stať sa mešťanom Ilavy za 2 zlaté. V roku 1741 sa stal mešťanom Martin Groó, ktorý zložil poctivému úradu 6 zlatých.

Evidovanie cirkevných pozemkov. Magistrát mestečka taktiež evidoval pozemky obyvateľov Ilavy, z ktorých sa platila daň ilavskej fare. Najstaršie doklady poznáme zo 17. storočia. Na základe výskumov sme zistili, že agendu cirkevných príjmov mestečko viedlo aj v 18. storočí.

Register príjmov fary z roku 1711 obsahuje mená obyvateľov mestečka v abecednom poradí, ktorí mali odviesť (ukazovať) od pozemkov individuálnu daň. Počet pozemkov u každého obyvateľa je individuálny. Niektorí obyvatelia platili daň len od jedného pozemku. Tak ako pri urbárskych povinnostiach obyvateľov mestečka, aj tu pri okrajoch nachádzame „est“, „nihil“, „školské“. Tak ako je to pri ostatných mestských knihách. Napríklad u Mikuláša Gombára, ktorý poukázal daň od jutra, nachádzajúce sa Pod Batinou pri Chladnovskom je na ľavom okraji poznačené „odložil peniaze Ondrej Špánik“. Na pravom okraji sa nachádza „u Daniela Pardusa“. Niekedy sa na pravej strane nenachádza len meno, ale aj k menu je pripojený údaj, že tu ide o kostolníka (inspector). Je dôležité povedať, že sa tu nenachádzajú všetci obyvatelia Ilavy, azda šlo o majetnejších obyvateľov.

K tomuto registru sa nachádza doplnok z roku 1746. Nachádza sa tu zaujímavý údaj, keď v tomto dodatku je zaznamenané meno miestneho rehoľníka - trinitára Pátra Atanázia a pri ňom suma 100 zlatých, ktorú zaplatil. Na základe odbornej literatúry sa dozvedáme, že bol synom Ferdinanda Nothelfera.

V tejto rubrike budeme pokračovať na jeseň a nazrieme do stránok historického bulváru Ilavy.

– MT-

Základná umelecká škola v Ilave

História

Hudobná škola v Ilave bola ustanovená ako jedna z prvých škôl umeleckého zamerania na strednom Považí v roku 1953. V školskom roku 2008/2009 oslavuje svoje 55. výročie založenia.

Základná umelecká škola v Ilave za obdobie 55. rokov preukázala silnú životaschopnosť. Učitelia, ktorí pôsobili na našej škole, obohacovali duchovný život žiakov, rozvíjali v nich úctu k trvalým hodnotám umenia, k tradíciám, k histórii a rozširovali ich vnímanie života a sveta. Do svojej práce vložili vlastnú energiu, elán, neúnavnú ochotu, tvorivosť, fantáziu a lásku. Škola svojimi výsledkami potvrdila, že má opodstatnené miesto v systéme vzdelávania.

Svedectvom dobrého mena školy je neustále rastúci záujem o štúdium a najmä výsledky. Je to množstvo ocenení a popredné umiestnenia na okresných, regionálnych prehliadkach a festivaloch, sú to úspechy na celoslovenských i medzinárodných súťažiach.

Najvýraznejšie úspechy v hudobnom odbore dosiahli: Mária Nečesaná, Michal Fuka, Darinka Letková (celosvetová súťaž v speve Portugalsko - l.miesto), Lucia Dianová, Ivana Hoštáková, Dagmar Mišíková, Paulína Turzová, Silvia Dušalová, Daniela Lokšíková, Rudolf Bajzík, Mária Podmajerská, Martin Jáňa, Gabriela Kvasničková, Veronika Letková, Natália Gachová, Alexandra Prostináková, Barbora Zábojníková, Adriana Holbová, Katarína Behancová, Valentína Vlčková, Lukáš Behan, Adriana Laskovičová, Lucia Bajzová, Natália Remenárová, Samuel Teicher, Veronika Kubišová, Dominika Dubničková.

Celoslovenské a medzinárodné ocenenie vo výtvarnom odbore získali: Martina Piatriková (autorka loga pre EFUŠ), Ladislava Rovňanská, Miriam Bobošová, Veronika Budiačová, Peter Eliáš, Vlasta Rovňanská, Alena Janešíková, Lívia Barteková, Adriana Šatková, Mária Tomášová, Marek Tvarožek, Michaela Kameniarová, Tomáš Špaček, Silvia Janešíková, Magdaléna Poláčková, Patrik Tlaskal, Adam Drga, Dušan Prekop.

Okrem úspechov mohla verejnosť posudzovať kvalitu a úroveň školy na mnohých aktivitách, na ktorých sa zúčastnila v meste i v širokom okolí: koncerty, výstavy, výchovné koncerty, účinkovania na vernisážach, vystúpenia pre mnohé spoločenské organizácie. Počas školského roku má škola v priemere 80 - 100 akcií, čo svedčí o vysokom pracovnom nasadení pedagógov, o ich zodpovednom prístupe k výchove a vzdelávaniu a o systematickom public relations.

Akordeónový orchester ZUŠ Brillant.

2. Súčasnosť

Dosiahnuté výsledky, veľké množstvo aktivít a narastajúci záujem o štúdium je zrkadlom správneho smerovania školy, kvalitnej koncepcie rozvoja, tvorivej a dynamickej klímy na škole, jej adaptability, vysokej kultúry a aj kvalitného a efektívneho riadenia.

Úspechom je skutočnosť, že mnohí žiaci a absolventi sú členmi rôznych umeleckých telies, a to nielen v našom meste. Škola im dala základ a poznatky zo štúdia aktívne využívajú v osobnom živote.

Škola má už piaty rok stály potenciál žiakov v počte nad 400, čo je tiež ukazovateľom dobrého mena a manažerskej profesionality. Stály záujem o štúdium na našej škole je svedectvom dôvery rodičov, ktorí majú možnosť participovať na zlepšovaní výchovno-vzdelávacieho procesu školy.

V školskom roku 2008/2009 navštevuje ZUŠ Ilava 448 žiakov. V prípravnom štúdiu je 62, v hudobnom odbore 181, v tanečnom odbore 97, vo výtvarnom odbore 79 a štúdium pre dospelých navštevuje 29.

Škola má 24 zamestnancov, z toho 4 prevádzkových pracovníkov.

Vyučovanie na škole je sústredené do hlavnej budovy na Pivovarskej ulici č. 6612/80, kde je 11 vyučovacích tried na indivituálne i skupinové vyučovanie a koncertná sála. Okrem toho je 5 vyučovacích tried v budove ZŠ na Medňanskej ulici, tiež na individuálne i skupinové vyučovanie. Škola rozšírila pôsobenie aj 2 triedami TO v Košeci, 2 VO v Pruskom, 1 HO a 1 TO vo Valaskej Belej. Spolu to je 22 vyučovacích miestností.

Od roku 1993 škola nadviazala cezhraničnú spoluprácu so ZUŠ Klimkovice ČR. Spoločné akcie, koncerty, spolupráca, vzájomná výmena notového materiálu i odbornej literatúry, poznatkov z pedagogickej, riadiacej a výchovnej práce pokračuje dodnes. Prostredníctvom cezhraničnej spolupráce škola reprezentuje nielen našu prácu, výborné výsledky, ale aj slovenské umenie v zahraničí.

ZUŠ Ilava v súčasnosti výborne obstála v tvrdom konkurenčnom prostredí súkromných umeleckých škôl a mnohých voľnočasových aktivít, ktoré ponúkajú rôzne mimoškolské organizácie i komerčné firmy. Má veľkú perspektívu rozvoja, pretože napĺňa svoje významné kultúrno-výchovné a vzdelávacie poslanie profesionálnym, kvalifikovaným a vysoko odborným pedagogickým prístupom. Od centier voľného času a podobných vzdelávacích zariadení s umeleckými aktivitami sa ZUŠ Ilava zásadne

odlišuje systematickosťou vyučovania a vysokou kvalitou pedagogického procesu.

ZUŠ Ilava od svojho vzniku po súčasnosť rozšírila odbory, štvornásobne zvýšila a stabilizovala počet žiakov, zvýšila odborné personálne obsadenie pedagógov, získala vlastné priestory na vyučovanie, zdokonalila vybavenosť tried, zlepšila a rozvinula vzťahy s rodičmi, s verejnosťou, s mestom a ostatnými inštitúciami.

Zameranie školy je definované mottom: ARS PRO VITA - Umenie pre život.

Vymedzenie vlastných cieľov, poslania výchovy a vzdelávania má ZUŠ Ilava rozpracované v Koncepcii rozvoja školy, v Pláne hlavných úloh, v plánoch predmetových komisií a v individuálnych plánoch na všetky odbory a predmety.

Neodmysliteľnou súčasťou umeleckého vzdelávania je tvorivosť. Tvorivosť - kreativita má rozhodujúci význam v živote človeka. Je to naše špecifické zameranie, kurikulum školy i pedagógov. Rešpektujeme individualitu žiakov, nosť žiaka.

Výchova umením je zároveň výchovou k citovosti. Emócie je fenomén, ktorý utvára kvalitu subjektívneho života. V živote človeka sú emócie dôležité tak ako poznanie a tvorivosť.

ZUŠ Ilava má vo svojich vlastných cieľoch aj projekt Cesta k emocionálnej zrelosti. Citová výchova je jednou z najdôležitejších prvkov vzdelávania na umeleckej škole. Preto aj pozornosť a prepracovanosť emocionálnej zložky vo vyučovacom procese patrí do kurikula školy i učiteľov v príprave žiaka na reálny život.

Personálne obsadenie ZUŠ Ilava v školskom roku 23008/2009

Mgr. Ružena Hromádková – riaditeľka, HN, akordeón

Mgr. Jarmila Pišková – zástupkyňa riaditeľky pre pedagogický úsek, klavír

Eva Adamcová – zástupkyňa riaditeľky pre ekonomický úsek

Mgr. Marek Berky – husle, HN

Mgr. Zdenka Cíbiková – výtvarný odbor

Bc. Ľubomír Ďuriš – tanečný odbor, FS Vretienko

Bc. Lenka Gawronová – tanečný odbor, mažoretky

Jaroslav Letko – kontrabas, gitara, zobcová flauta, HN

František Letko – dychový nástroje

Mária Margušová – spev, keyboard, klavír

Mgr. Mária Miklošová – akordeón

Jeden z prvých absolventov ZUŠ Ilava Ing. Ľ. Kostelný s riaditeľkou ZUŠ Mgr. R. Hromádkovou.

Dušan Milko – gitara

Alena Poláková – klavír, keyboard, HN

Šarlota Ollnerová – klavír, keyborad

Peter Peťovský – akordeón, keaboard

Viera Porubanová – tanečný odbor, Cherries

Elena Vaňová – dychové nástroje, keyboard, orchester

Ladislav Vaňo – akordeón, keyboard, orchester

Mgr. Dana Vlčková – výtvarný odbor

Viola Winklerová – klavír, keyboard, HN

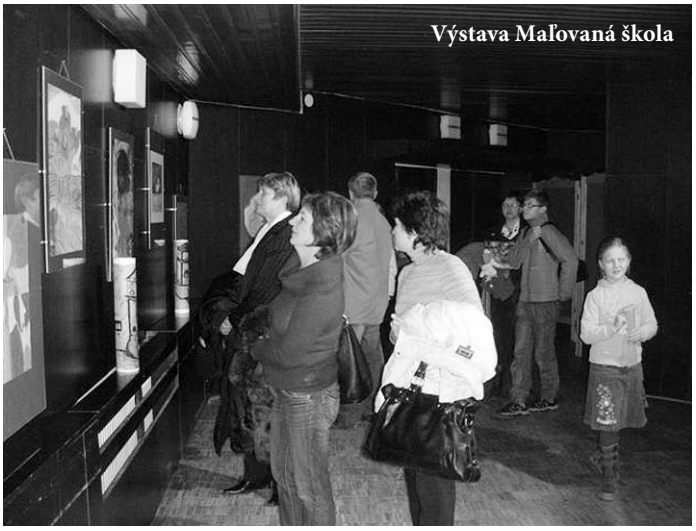
Jozef Heisar – školník

Monika Králová – mzdy, administratíva

Štefánia Makásová - upratovačka

Základná umelecká škola má svojim špecifickým poslaním opodstatnenú hodnotu pre spoločnosť. Individuálnym prístupom k žiakom poskytuje základy umeleckého vzdelania, rozvíja ich umelecké schopnosti a talent. Jej cieľom je naučiť objavovať krásno v umení, v každodennom živote a mať z neho estetický zážitok.

Text a foto: R.H.

Výstava Maľovaná škola

študentov i kolegov. Výsledkom tvorivosti je niečo kvalitatívne nové, neopakovateľné a originálne. Ak túto rovinu premietneme do praxe, potom výchova a vzdelávanie na našej škole je činnosťou tvorivou. Neopakovateľní sú naši žiaci, neustále sa menia podmienky vzdelávacieho procesu, mení sa aj osobnosť učiteľa aj osob-

Učiteľ Dušan Milko so svojimi žiačkami.

Rozhovory pri čaji... Alena Tomanová

členka Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska

Zrak je pre každého človeka významný a veľmi dôležitý. Jeho strata alebo vážne poškodenie vedie ku vzniku mnohých komplikácií a problémov. Vyrovnať sa s touto stratou alebo poškodením, naučiť sa prekonávať dôsledky z toho vyplývajúce , vzniknuté problémy a bariéry, je pre zrakovo postihnutého i jeho rodinu (priateľov, kolegov...) náročné. Zároveň je to však nevyhnutný predpoklad k integrovanému, plnohodnotnému a kvalitnému životu v spoločnosti. Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska bola založená 7. apríla 1990. Má viac ako 7 000 členov združených v 70 základných organizáciách na celom území Slovenska. Na Rozhovor pri čaji prijala pozvanie ilavčanka pani Alena Tomanová. Sympatická žena sa mi do očí díva presne – neodhadla by som, že je slabozraká.

- Pani Tomanová, môžete nám priblížiť, o čom je Únia nevidiacich?

- Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska je nezisková organizácia. Všetky prostriedky čerpáme z členských príspevkov, príspevkov mestských úradov a sponzorov. Patria k nám úplne nevidiaci, slabozrakí ľudia, ale aj dobrovoľníci, priatelia. Bez nich by naša únia nefungovala. Za zrakovo postihnuté deti sú organizovaní rodičia. Máme okolo 130 členov, čo pokrýva celý Ilavský okres. Z mesta Ilava máme 20 zrakovo - postihnutých členov. Mnohých denne ľudia stretávajú na uliciach, ani nevedia, že sú zrakovo postihnutí. Pôvodne sme začínali v Považskej Bystrici, od r. 1992 je naše sídlo v Dubnici nad Váhom pri mestskej knižnici. Táto budova slúži všetkým organizáciám s telesným postihom, vyčlenený deň pre Úniu je piatok od tretej do šiestej. Krajské centrum je v Trenčíne v budove Keramprojektu (unss.trencin@unss.sk, www.unss.sk). Dvakrát do roka máme členskú schôdzu a robievame aj sociálno-rehabilitačné kurzy. Príležitostne informujeme záujemcov o kompenzačných pomôckach a lupách – tie sa skúšajú v Trenčíne na krajskom stredisku. Na toto skúšanie sa ale treba dopredu telefonicky objednať. Celá užitočná sieť týchto skupín sa vybudovala vďaka asistentskej službe a očným doktorom. Všetci pacienti sa totiž po úraze alebo počas postihnutia zraku (diabetes, šedý zákal od narodenia, genetika...) uzavrú do seba, potrebujú istý čas, aby sa integrovali do spoločnosti. Sú členovia, ktorí si zo svojho postihu už robia žartíky. Vzorom je Soňa Zelísková z dubnického Keramiklubu, ktoré je povestná svojim humorom.

- Kto je zrakovo postihnutý človek?

- Zoberiem si na pomoc informácie z nášho bulletinu: Zrakovo postihnutých členíme do štyroch skupín, v rámci ktorých existuje široká individuálna variabilita. Hovoríme o Nevidiacich - sú to osoby s úplnou stratou zrakového vnímania, ale tiež osoby, ktoré sú schopné vnímať zrakom maximálne svetlo, avšak nie sú schopné lokalizovať jeho zdroj. Prakticky nevidiaci sú osoby, ktoré majú zachované zvyšky zraku tak, že dokážu vnímať svetlo, obrysy a tvary predmetov, ale nedokážu využívať zrak ani s najlepšou možnou korekciou ako dominantný a jediný analyzátor pri práci, orientácii a získavaní informácií. Slabozrakí sú osoby, ktoré napriek najlepšej možnej korekcii majú problémy s vykonávaním zrakovej práce. Takíto ľudia majú vážne poškodený zrak, ale disponujú jeho užitočnými zvyškami, ktoré sa dajú efektívne využiť. Osoby s poruchami binokulárneho videnia sú osoby s poruchou funkčnej rovnováhy a fyziologickej spolupráce pravého a ľavého oka. Je to vlastne porucha videnia oboma očami a spôsobuje problémy v priestorovom vnímaní. Krajské centrum ÚNSS v Trenčíne poskytuje služby aj pre rodinných príslušníkov ľudí so zrakovým postihom, ako aj sociálne prostredie (školy, zamestnávateľov...)

- Aký je váš osobný príbeh so zrakovým postihnutím?

- Mám za sebou štyri operácie oka vo Fakultnej nemocnici v Martine a UVN v Ružomberku. Pred pôrodom syna som mala silné dioptrie pre krátkozrakosť. Po pôrode sa mi odlúpila sietnica, popraskala mi. Hneď o mesiac som musela ísť na prvú operáciu ľavého oka. Radosti aj starosti, ktoré každá mama prežíva s bábätkom, som nepoznala. Našťastie som mala dobré zázemie v rodine. Po roku ma čakala operácia druhého oka. Mesiace potom som nemohla dvíhať nič ťažké a vlastne celý život si musím dávať pozor...

- Môžeme hovoriť pri postihu očí o prevencii?

- Napríklad zelený zákal je vlastne vysoký očný tlak, ktorý sa dá včasne diagnostikovať a regulovať kvapkami. Po štyridsiatke je najvyšší čas raz ročne tlak kontrolovať – hovoria o tom aj reklamy.

- Aké je pracovné uplatnenie slabozrakých a nevidiacich na Slovensku?

- Máme počítačových pracovníkov, ale aj šikovných masérov - majú v rukách veľký cit, telefonistov. U nás je dôležitý aj hmat a chuť, napr. cukor a soľ je dnes niekedy ťažké rozoznať. Vieme rozlíšiť hmatom hladkú, či polohrubú múku.

- Čo je na tomto stave najťažšie?

- Je mi ľúto, že syn bol ukrátený o súrodencov. Ďalšie dieťatko by mi úplne zhoršilo zrak.

Zle sa mi pohybuje, keď je tma, alebo sa zošerieva, keď je klzko. Mám ale výhodu, že Ilavu už poznám. Veľmi oceňujeme aj nové ilavské semafory, ktoré nám zrakovo postihnutým významne uľahčili pohyb v meste. Keďže zrakovo postihnutí sa orientujú pomocou sluchu je veľkou výhodou to, že sú ozvučené. Je éra mobilov, takže mnohé v komunikácií a pohybe je zjednodušené. V počítači sa dá na objednávku nainštalovať program so zväčšeným zobrazovaním a hlasovým výstupom. Mám doma váhu, ktorá sa so mnou rozpráva☺. Doma mi pomáhajú kontrasty – napr. biela šálka, tmavý podklad , divadelný ďalekohľadík (turmon) ...

- Porozprávajte nám o aktivitách Únie nevidiacich a slabozrakých.

- Z Levoče nám zasielajú načítané časopisy i knihy. Máme dobré vzťahy, dosť sa navštevujeme, nedávno sme boli v Prešove na zjazde ÚNSS. Ústredie pre nás poriada kurzy (Braillove písmo, počítače...). Chodievame aj do bratislavských alebo nitrianskych divadiel, na víkendové sociálno - rehabilitačno pobyty. Minulý rok sme dvanásti navštívili v Košiciach Dom aktívneho videnia, ktorý patrí Krajskému stredisku v Košiciach a môžu tam chodiť nielen my, ale aj všetky ZO ÚNSS z celého Slovenska. Všetko je tam prispôsobené našim podmienkam. Už niekoľko rokov na Deň nevidiacich 13. novembra stretávame na posedení, ktoré usporadúva primátor mesta Ilava, čo nie je nikde inde v republike, je to taká naša rarita. Milá spomienka, hoci tam už veľa ľudí z tých, s ktorými sme začínali, nechodí.

- Máte popri bežných denných starostiach nejaký koníček?

- Štrikovanie pulóvrov, háčkovanie dečiek - očká mi nerobia problém. Ale dôležitý je pritom dobrý uvoľnený pocit, psychika. Rada aj pečiem (čo sme mohli počas rozhovoru zakúsiť, pani Tomanová doniesla výborné syrové koláčiky – pozn.red.)

- Pani Tomanová, zvykneme končiť dobrým a netradičným receptom pre našich čitateľov...

- Vybrala som krúpovú babu, je to typické jedlo z Valaskej Belej. Na slíže nastrúhame asi kilo zemiakov. Asi 30dg perličkových krúpov sparíme – teda zalejeme horúcou vodou a necháme odstáť. Zmiešame s postrúhanými zemiakmi. Zvlášť si upražím na kocky pokrájanú slaninku, cibuľku, dve lyžičky soli, strúčik cesnaku. Vymiešame, dáme do vymasteného vysokého plechu, zalejeme varenou vodou, aspoň raz tak do výšky obsahu. Pečieme odokryté asi hodinu a pol asi pri 170 stupňoch. Jeme teplé alebo stuhnuté s kyslým mliekom.

Za rozhovor ďakuje

M. Pajanková

Pozvánky na podujatia v Ilave

20.3.2009 – 5.4.2009
Výtvarné spektrum (regionálne kolo) výstava. V pracovných dňoch od 8.00 do 17.30 hod. V utorok do 15.00 hod., cez víkendy počas podujatí v DK.
Súťažná prehliadka neprofesionálnej výtvarnej tvorby výtvarníkov od 15 rokov z okresov Považská Bystrica a Ilava.
Víťazné práce postupujú na krajskú prehliadku do Trenčína.
Poriada Považské osvetové stredisko v spolupráci s DK Ilava.

29.3. nedeľa 2009 od 10.00 hod.
Chovateľská prehliadka poľovníckych trofejí + sprievodné podujatia. V **pondelok 30.3.2009 dopoludnia**. Viac v samostatnej pozvánke.

1.4.2009 streda od 10.00 hod.
VEĽKONOČNÉ TRADÍCIE, TRHY ĽUDOVÝCH REMESIEL
V sále DK Ilava. Od 16.00 kultúrny program. Viac v samostatnej pozvánke.

12.4.2009 veľkonočná nedeľa o 16.00 hod.
KUBO – repríza veselohry Jozefa Hollého v podaní členov DS Malá múza a FS Strážov v spolupráci s DS Hugo a Pod vežou. Vstupné dobrovoľné.

19.4.2009 nedeľa o 16.00 a 19.00 hod.
MYSTÉRIUM alfa a omega v podaní DS HUGO v spolupráci so ZUŠ Ilava. Bezplatné vstupenky, na základe ktorých Vás pustia do sály, si môžete vyzdvihnúť v pracovných dňoch v DK Ilava. Dobrovoľné vstupné môžete venovať pri vstupe do sály.

Muzikálové predstavenie, ktoré je dramatizáciou biblického príbehu od stvorenia sveta, prvotného hriechu, Ježišovho účinkovania, umučenia, zmŕtvychvstania a nanebovstúpenia.
Jednotlivé obrazy sú znázorňované prostredníctvom hudby, tanca a spevu. Celý dej dotvára výpravná scéna, židovské kostýmy, scénické nasvietenie.
Predstavenie je akousi obdobou pašiovej hry, ktorá má pôvod v stredovekých mystériách a liturgických dialógoch - pašiách. Zo začiatku to bývali rozsiahlejšie dramatické útvary s výjavmi zo života Ježiša Krista (napr. v Nemecku v 14. stor.), ktoré sa hrali aj niekoľko dní. Časom sa z nich vyčlenili pašiové hry - hry o mukách, ukrižovaní, prípadne aj o vzkriesení Ježiša Krista. Na Slovensku sú pašiové hry doložené najmä od 16. storočia ako mystériá v Bratislave, Bardejove, Kežmarku a inde, pravdepodobne v latinčine a nemčine. V období baroka bývali súčasťou repertoáru jezuitských školských hier. V najnovšej dobe sa uvádzali na spolkových ochotníckych scénach.

24.4.2009 piatok o 19.00 hod.
Repríza muzikálového predstavenia MYSTÉRIUM alfa a omega v podaní DS HUGO v spolupráci so ZUŠ Ilava .

26.4.2009 nedeľa o 16.00 hod.
ILAVSKÁ HUDOBNÁ JAR – I. koncert
Večer klavírnej improvizácie – netradične stvárnené koncertné vystúpenie známeho českého hudobného skladateľa a klaviristu, profesora na pražskom konzervatóriu Jiřího Pazoura.
Po koncerte bude vo výstavnej sieni DK vernisáž výstavy českej výtvarníčky a organizátorky maliarskych plenérov Olgy Volfovej z Litovle.

Viac informácií vždy na **www.ilava.sk**

Zdravie naše každodenné...

***Sociálna pomoc pre Ťažko zdravotne postihnutých (ŤZP) občanov** (1. časť)*

Odbor sociálnych vecí a rodiny v Trenčíne - Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP sa nachádza na 1. poschodí v bloku B v miestnostiach č. 117, 119, 121,137 a 139. Ďalej má oddelenie zriadené 2 referáty na detašovaných pracoviskách v Ilave a v Dubnici nad Váhom. Činnosť oddelenia je zameraná na podporu sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ŤZP do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti. Kompenzácia sociálneho dôsledku ŤZP je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ŤZP poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu alebo poskytovaním sociálnych služieb v oblasti mobility a orientácie, komunikácie, zvýšených výdavkov a sebaobsluhy. Konanie vo veci peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby.

Žiadosť musí obsahovať meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorá žiada o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu, dátum jej narodenia, adresu jej trvalého pobytu alebo prechodného pobytu, doklad o tom, že ide o účastníka právnych vzťahov, jej rodné číslo, ak je pridelené, lekársky nález, ďalej potvrdenie o jej príjme za predchádzajúci kalendárny rok pred podaním žiadosti a vyhlásenie o majetku fyzickej osoby s ŤZP. Žiadosť o priznanie peňažného príspevku na opatrovanie musí obsahovať aj potvrdenie o príjme fyzickej osoby zo zamestnania za kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť, prípadne iné doklady, ktoré sú podkladom na rozhodnutie, odôvodnenie žiadosti, potvrdenie o príjme fyzických osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú s jej príjmom. Podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok.

Účelom osobnej asistencie je aktivizácia, podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ŤZP a podpora jej nezávislosti a možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať plnenie rodinných rolí, vykonávanie pracovných aktivít, vzdelávacích aktivít a voľnočasových aktivít. Sadzba na jednu hodinu osobnej asistencie je 1,39 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu. V súčasnosti predstavuje 2,49 € za jednu hodinu osobnej asistencie.

Fyzickej osobe s ŤZP, ktorá je podľa komplexného posudku odkázaná **na pomôcku**, možno poskytnúť peňažný príspevok na kúpu pomôcky, na **výcvik používania pomôcky** a na **úpravu pomôcky**. Peňažný príspevok na kúpu pomôcky možno poskytnúť len na pomôcky uvedené v zozname pomôcok na zmiernenie alebo prekonanie sociálnych dôsledkov ŤZP v Opatrení Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny slovenskej republiky číslo 7/2009 zo dňa 18. 12. 2008, ktorým sa ustanovuje zoznam pomôcok a maximálne zohľadňované sumy z ceny pomôcok. Výška peňažného príspevku na kúpu pomôcky, výška peňažného príspevku na výcvik používania pomôcky a výška peňažného príspevku na úpravu pomôcky sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny pomôcky a príjmu fyzickej osoby s ŤZP. Ceny pomôcky sa zohľadňuje najviac v sume ustanovenej v zozname pomôcok.

Oprava pomôcky je vykonanie zásahov na pomôcke alebo jej časti, ktorými sa zabezpečí výmena nefunkčných častí, opotrebovaných častí alebo častí s prekročenou životnosťou, alebo kontrola funkčnosti zdvíhacieho zariadenia. Peňažný príspevok na opravu pomôcky možno poskytnúť, ak cena opravy alebo cena opravy s cenou všetkých doterajších opráv účtovaných osobu, ktorej predmetom činnosti je výroba pomôcky alebo oprava pomôcky je najviac 50 % poskytnutého peňažného príspevku alebo porovnateľnej pomôcky aktuálnej na trhu v čase rozhodovania o peňažnom príspevku na opravu pomôcky.

Zdvíhacie zariadenie je zariadenie určené pre fyzickú osobu so zníženou schopnosťou pohybu na prekonávanie architektonických bariér a na zvýšenie schopnosti fyzickej osoby s ŤZP premiestňovať sa alebo zabezpečiť si sebaobsluhu. Výška peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny zdvíhacieho zariadenia a príjmu fyzickej osoby s ŤZP. Peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia je najviac 11 617,88 eura.

Peňažný príspevok na **kúpu osobného motorového vozidla** možno poskytnúť fyzickej osobe s ŤZP, odkázanej na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak je zamestnaná alebo preukáže, že bude zamestnaná alebo sa jej poskytuje sociálna služba v domove sociálnych služieb, špecializovanom zariadení, dennom stacionári alebo preukáže, že sa jej bude poskytovať sociálna služba v domove sociálnych služieb, špecializovanom zariadení alebo dennom stacionári alebo navštevuje školské zariadenie a osobné motorové vozidlo bude využívať najmenej dvakrát v týždni na účely prepravy do zamestnania, školského zariadenia alebo do domova sociálnych služieb, špecializovaného zariadenia alebo denného stacionára a dvakrát späť. Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla je najviac 6638,79 eura, výška peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla s automatickou prevodovkou je najviac 8298,48 eura a určí sa percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny osobného motorového vozidla a príjmu fyzickej osoby s ŤZP.

Peňažný príspevok na **úpravu osobného motorového vozidla** možno poskytnúť fyzickej osobe s ŤZP, ktorá je podľa komplexného posudku odkázaná na individuálnu prepravu a na úpravu osobného motorového vozidla, ktorého je vlastníkom alebo spoluvlastníkom. Výška peňažného príspevku na úpravu osobného motorového vozidla sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny úpravy a príjmu fyzickej osoby s ŤZP a je najviac 6638,79 eura.

(ukončenie v budúcom čísle)

- MP- (prevzaté zo zdrojov Odboru sociálnych vecí a rodiny v Trenčíne)

Peňažné príspevky na kompenzáciu sú nasledovné:

- **peňažný príspevok na osobnú asistenciu**
- **peňažný príspevok na kúpu pomôcky**
- **peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky**
- **peňažný príspevok na úpravu pomôcky**
- **peňažný príspevok na opravu pomôcky**
- **peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia**
- **peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla**
- **peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla**
- **peňažný príspevok na prepravu**
- **peňažný príspevok na úpravu bytu**
- **peňažný príspevok na úpravu rodinného domu**
- **peňažný príspevok na úpravu garáže**
- **peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov**
- **peňažný príspevok na opatrovanie**

Celoštátny turnaj seniorov

7. - 8. marca 2009 sa uskutočnil v Banskej Bystrici turnaj seniorov v tenise, ktorého sa zúčastnilo 50 hráčov z celého Slovenska. Na tomto turnaji štartoval aj ilavan P. Mišík, ktorý nakoniec obhájil absolútne prvenstvo. Postupne vyraďoval hráčov (J. Feriančíka z B. Bystrice 6:0,6:1 + M. Cerovského z Prešova 6:1,6:2 + vo finále F. Michalina z Čadce 6:1,6:1). Vo štvorhre spolu s Marianom Dobrotkom z Dubnice po veľmi dobrom športovom výkone porazili nasadený pár Čierny-Jaserčák z Galanty 3:6,6:3,10:8. Vo finále boli naši hráči rovnako úspešní, keď porazili hráčov z Bratislavy 6:3,6:3. K úspechu blahoželáme!

-AB-

Klub slovenských turistov Tuláci Ilava
Turistický kalendár 2009

Dátum	Názov akcie	Typ akcie	Vedúci akcie	Kontakt
21. 03. sobota	Sokol - zahájenie 100 jar. km	výstup	správna rada	web. stránka
18. 04. sobota	Moravský kras	autobus	Hanko / Kosec	0911310173
02. 05. sobota*	Ilavská 25-ka	pochod	správna rada	web. stránka
máj**	Všetko pre deti	šport. deň	Hanko / Tlaskal	0911310173
06. 06. sobota	Čertovica - jasná	autobus	Štefanec / Václav	0905308061
05. 07. nedeľa	Choč	výstup	správna rada	web. stránka
26. - 27. 2009	Vysoké Tatry	prechod	Matej Hanko	0908281642
október**	Vrátna dolina	prechod	Milan Hanko	0911310173
12. - 13. 12.	Chata pri Zelenom plese	výstup	Matej Hanko	0908281642

*Pozor! Zmena dátumu.

**Tieto termíny budú upresnené na našej webovej stránke.

Seriál o mužstvách MLMF Ilava – 4. diel

Po skončení jesennej časti MLMF Ilava som pripravoval pre priaznivcov športu a hlavne futbalu 4-dielny seriál o doterajšom účinkovaní našich mužstiev v aktuálnej sezóne MLMF 2008/09. V tomto čísle mesačníka si predstavíme nasledovné mužstvá MLMF Ilava: FC Klomat V1, Texas.

Nakoľko sú to posledné analyzované mužstvá, od nového čísla budem prinášať pravidelné novinky o účinkovaní všetkých mužstiev v jarnej časti Mestskej ligy malého futbalu v Ilave v bloku s názvom Pohľad do Mestskej ligy malého futbalu...

FC Klomat V1
Aktuálne umiestnenie v tabuľke: 5. miesto
Priemerné umiestnenie v tabuľke: 7. miesto
Počet dosiahnutých/inkasovaných gólov: 87 gólov/67 gólov
Najdlhšia séria po sebe vyhratých/prehratých zápasov: 6 zápasov/3 zápasy
Najlepší strelec mužstva: Kňažek Matej – 22 gólov (6. miesto v tabuľke všetkých strelcov)

FC Klomat V1 patrí medzi mužstvá, ktoré sa svojím herným potenciálom výrazne zapísali do histórie Mestskej ligy malého futbalu Ilava. Aj keď sme zvyknutí na neustále príchody a odchody hráčov do iných mužstiev našej mestskej ligy, aktuálne zloženie pod taktovkou súčasného podpredsedu MLMF zatiaľ prináša vytúžené ovocie. Návrat Rasťa Kubiša na post brankárskej jednotky výrazne pomohol tomuto klubu. V minulých sezónach sa mužstvo Klomatu pohybovalo v stredných priečkach tabuľky, v tohtoročnej sezóne sa črtá podstatne lepší výsledok. Nielen zodpovednosť a pravidelná účasť hráčov v zápasoch, ale predovšetkým zápas s aktuálnym lídrom tabuľky Aquatecom na konci jesennej časti, v ktorom toto mladé mužstvo zvíťazilo, znamenalo podstatný prelom. Klomat potom tesne zvíťazil i s poprednými mužstvami v tabuľke s Texasom a Silverom a predĺžil si tak sériu neporaziteľnosti na 6 zápasov v rade. Uvidíme, či sa im podarí v tejto štatistike prekonať mužstvo Aquatec, ktoré v aktuálnej sezóne ťahalo šnúru 10 zápasov v rade, ktorú im prerušili práve hráči Klomatu. Každopádne výkonnosť Klomatu, ale i poradie v tabuľke má stúpajúcu tendenciu. Sme zvedaví, či si vynikajúcu formu z jesene zoberú i do jarnej časti. Ak áno, nič im nebráni v tom, aby „oranjes“ ešte napredovali a odniesli si z tohtoročnej sezóny snáď i nejakú tú zaslúženú trofej.

Horný rad zľava: Hollý Vladimír, Sýkora Peter, Hajas Stanislav, Tomanica Roman, Prvák Tomáš
Dolný rad zľava: Vlasatý Ľubo, Kubiš Rasťo, Krcheň Lukáš, Mikula Radoslav, Kňažek Matej (ležiaci hráč)

Texas
Aktuálne umiestnenie v tabuľke: 6. miesto
Priemerné umiestnenie v tabuľke: 5. miesto
Počet dosiahnutých/inkasovaných gólov: 87 gólov/96 gólov
Najdlhšia séria po sebe vyhratých/prehratých zápasov: 2 zápasy/3 zápasy
Najlepší strelec mužstva: Barták Daniel – 23 gólov (5. miesto v tabuľke všetkých strelcov)

Texas takisto ako FC Klomat V1 patrí k mužstvám, ktoré v tejto sezóne dosť výrazne pozmenili súpisku hráčov. Poslabšia dochádzka mužstva však výrazne spôsobila určitú stratu bodov a preto nájdeme Texas „len“ v strednej časti tabuľky. Mužstvo je však natoľko skúsené a zohraté, že v mnohých prípadoch i pri pomerne nízkom počte hráčov zdolali silných súperov (Las Belas, či vynikajúco hrajúci IL Sport). Minuloročné tretie miesto v tabuľke nie je v nedohľadne a pred sebou ešte vyše tucet zápasov. Motiváciou im bude určite aj tohtoročný zimný turnaj, kde doslova Texasu o vlások uniklo prvenstvo a až po pokutových kopoch prehrali vo finále turnaja. Po nie príliš vydarenej jeseni nastupuje jarná časť a je jasné, že mužstvo Texas začína chytať povestnú formu. Kapitán mužstva Miroslav Rexa so stabilnými hráčmi, akými sú Peter Zermegh, Peter Kotras, bratia Daniel a Peter Bartákovci, brankár Miroslav Striško ako aj nové posily spoza Váhu isto nenechajú nič na náhodu a budú sa snažiť vrátiť do vedúcich priečok celkovej tabuľky našej mestskej ligy.

Horný rad zľava: Kotras Peter, Majtán Michal, Zermegh Peter, Bér Dalibor, Rexa Miroslav
Dolný rad zľava: Barták Daniel (ležiaci hráč)

Bc. Michal Klobučník

ILAVSKÝ MESAČNÍK
Kultúrno-spoločenské noviny obyvateľov mesta Ilava. Vydáva Mestský úrad Ilava. Adresa redakcie: Dom kultúry Ilava, Ul. Farská. Tel.: 042 44 555 70-2. Redakčná rada: E-mail: magdalena.pajankova@ilava.sk, miroslav.toman@ilava.sk, andrej.skvaro@ilava.sk, olga.tomasova@ilava.sk. KK pri MZ Ilava v zložení: Viola Bakošová - predseda, členovia: Mgr. Ružena Hromádková, Mgr. Božena Sláviková. Korektúra: Mgr. Magdaléna Kobzová. Tlač: ASSA, spol. s r.o. Púchov. Číslo povolenia: SK OMT - 16. Rozširuje DK Ilava. Náklad: 1 000 ks. Uverejnené príspevky sa nemusia zhodovať so stanoviskom redakcie. Vyhradzujeme si právo na výber, krátenie a redakčnú úpravu príspevkov.